

Region- och kommunminister
Hannes Manninen

Ärende: Utredning om de språkliga konsekvenserna av lagen om en kommun- och servicestrukturreform

Ärade minister,

Lagen om kommun- och servicestrukturreformen antogs av riksdagen i januari 2007. Lagen förutsätter en betydande förändring av kommunstrukturen i landet, samtidigt som den har en hög ambitionsnivå när det gäller att säkerställa service för landets befolkning. Ett centralt syfte är att minska antalet kommuner i landet. Kommunerna skall även bilda samarbetsområden för bland annat primärvården och delar av socialvården samt den grundläggande yrkesutbildningen. En direkt följd av lagen är att kommunernas finansierings- och statsandelssystem ses över och förnyas.

Lagen kan emellertid få omfattande konsekvenser för kommuner och förvaltningsdistrikt med svenska som majoritetsspråk och därmed inverka på den svenskspråkiga befolkningens rätt att få tjänster på sitt eget språk. Lagen erbjuder visserligen möjligheten att bilda kommuner och samarbetsområden på språklig grund, men den ger inga garantier för att språkliga förhållanden är ett prioriterat villkor i de fall där ändringar i kommunindelningen verkställs. I det utlåtande som Svenska Finlands folkting lämnade till riksdagens grundlagsutskott och förvaltningsutskott i oktober 2006 ingår centrala frågor som är viktiga för det fortsatta reformarbetet.

Det är av stor betydelse att lagens verkningar analyseras också ur språklig synvinkel. Riksdagens grundlagsutskott konstaterade i sitt betänkande om den nya grundlagen att de språkliga förhållandena kan vara ett särskilt skäl som berättigar till avsteg från i sig förenliga områden (GrUB 10/1998 rd, s. 35). Därtill skrev grundlagsutskottet in ett uttalat krav på att lagstiftningen skall beakta att ändringar i kommunindelningen inte får påverka kommunens språkliga ställning eller försämra språkgruppernas möjligheter att klara sig på sitt eget språk. Grundlagsutskottet upprepade dessa viktiga principer i sitt utlåtande om kommun- och servicestrukturreformen (GrUU 37/2006 rd, s. 5). Det är enligt Folktingets mening nödvändigt att följa upp dessa ställningstaganden i en särskild utredning så att de ges betydelse i det fortsatta reformarbetet. En sådan utredning har också relevans med tanke på den redogörelse om genomförandet av kommun- och servicestrukturreformen som statsrådet avlåter till riksdagen år 2009.

Folktinget, som representerar alla riksdagspartier med svensk verksamhet, beslöt vid sin session år 2006 att föreslå en utredning med uppgift att bedöma de språkliga konsekvenserna av den kommande lagen om kommun- och servicestrukturreformen.

Svenska Finlands folkting hänvisar till detta och ber inrikesministeriet tillsätta en utredning för att bedöma de språkliga konsekvenserna av lagen om kommun- och servicestrukturreformen. Folktingets förslag till utredningsmän är jur.lic. Jacob Söderman och PM Harry Bondas.

Helsingfors den 14 februari 2007

Astrid Thors
ordförande
Svenska Finlands folkting

Christian Brandt
folktingssekreterare
Svenska Finlands folkting

Kristina Bejar
språkskyddssekreterare
Svenska Finlands folkting